

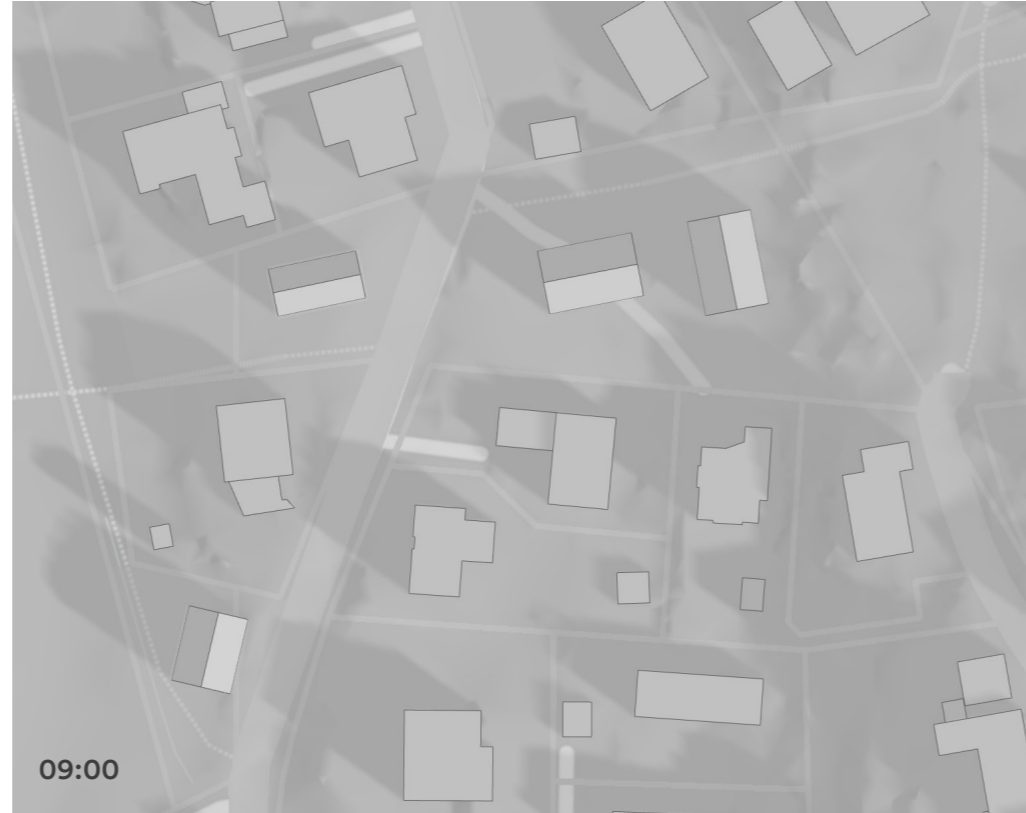
ASKIM 30:1 SKISSER

SOL- & DAGSLJUSUTREDNINGAR

SKUGGSTUDIE

SKUGGSTUDIE - FÖRSLAG

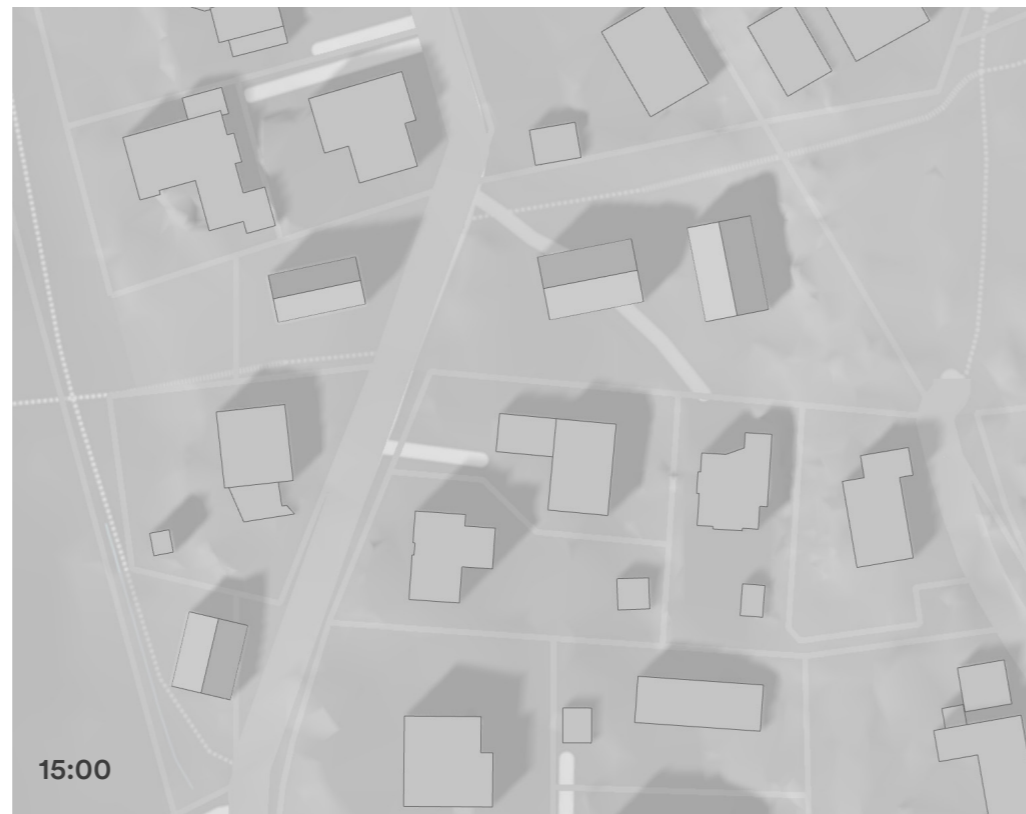
FÖRSLAG
Vårdagjämning 20 Mars

09:00

12:00

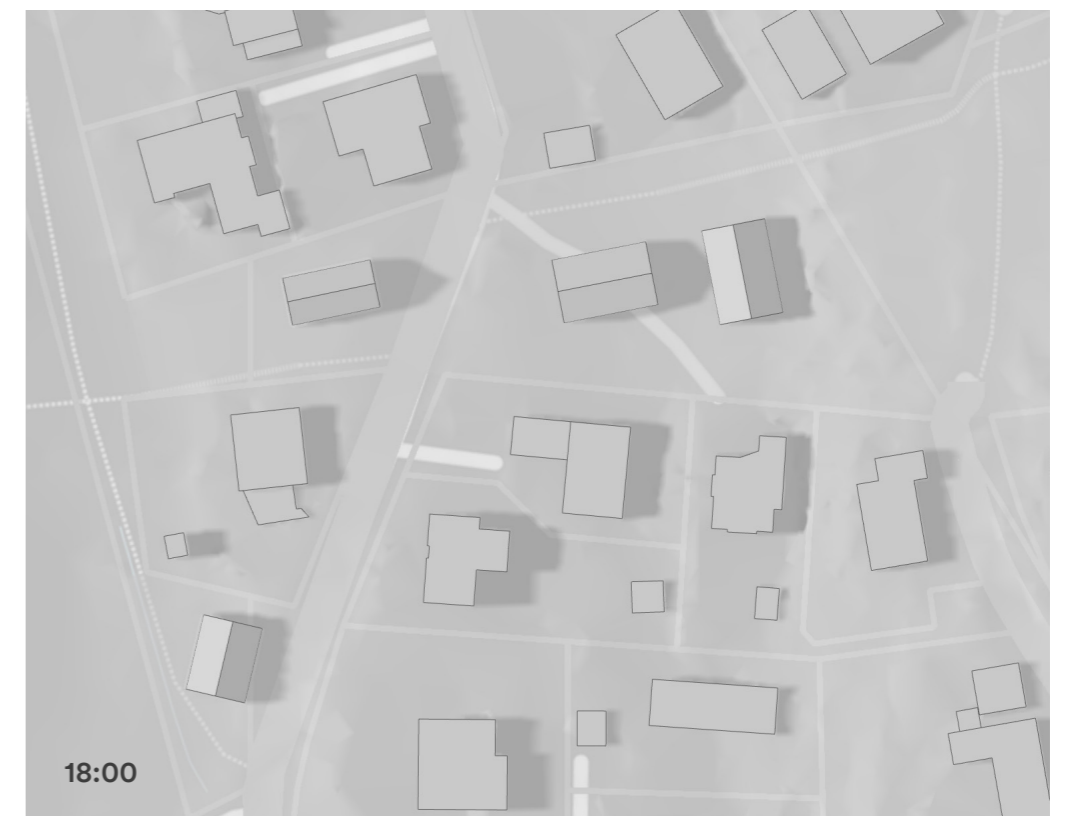
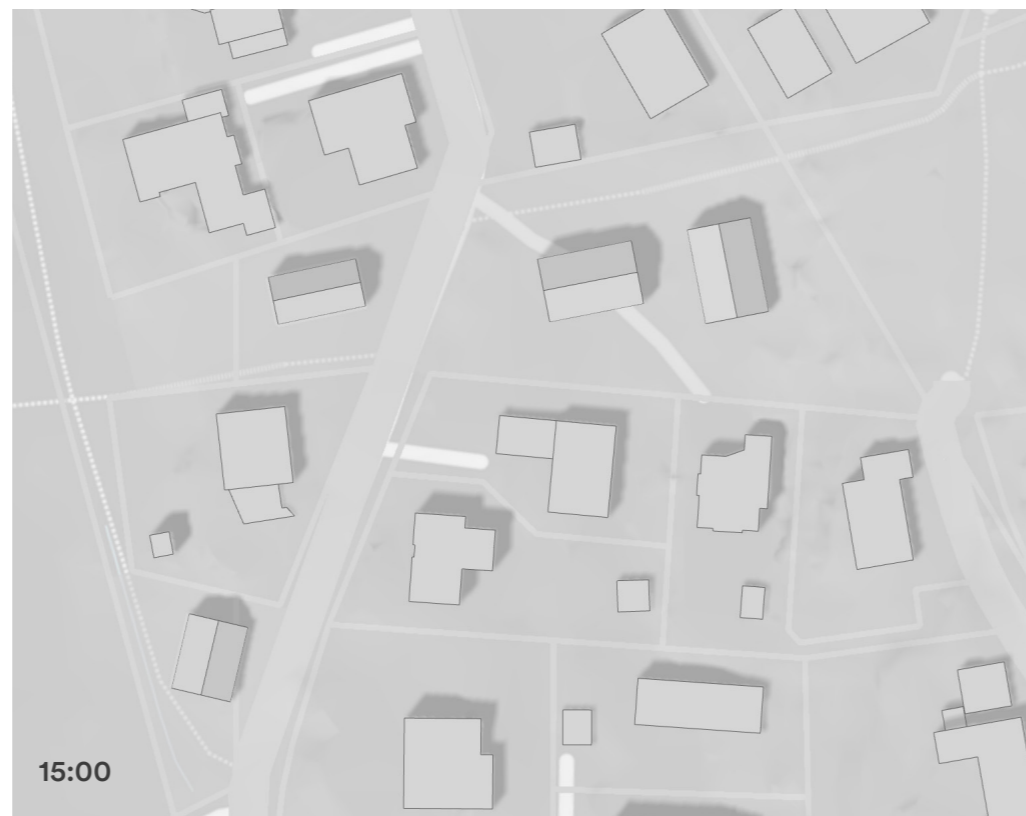
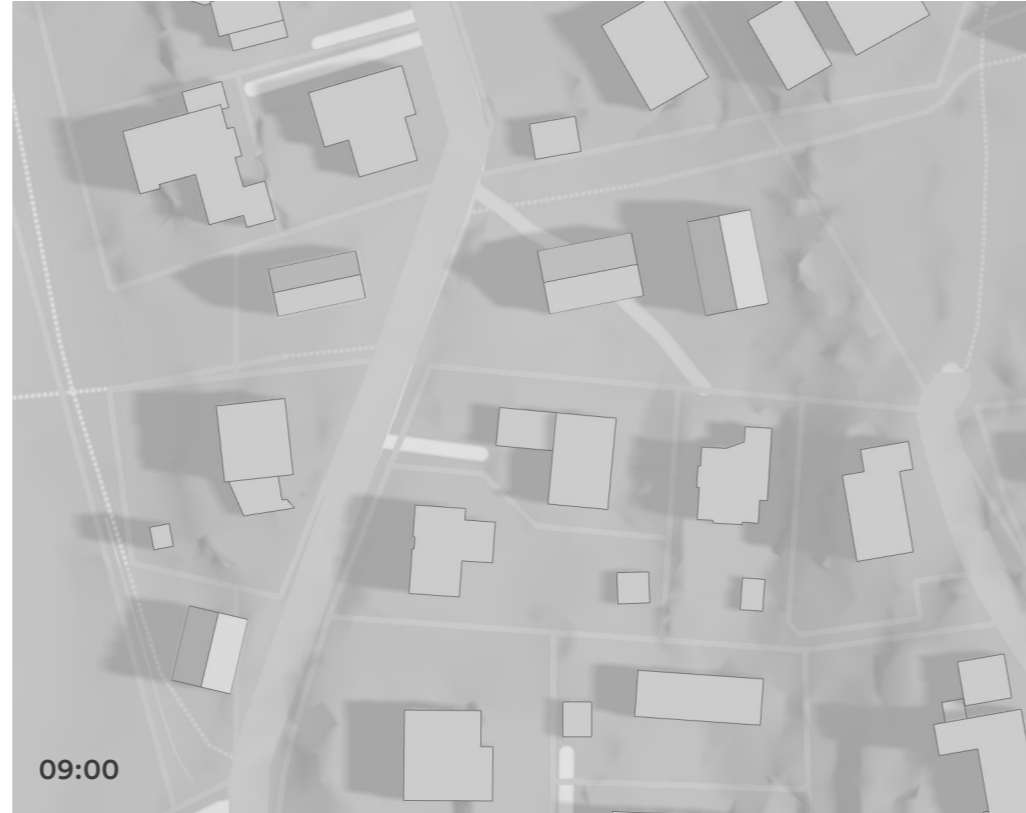
15:00

18:00

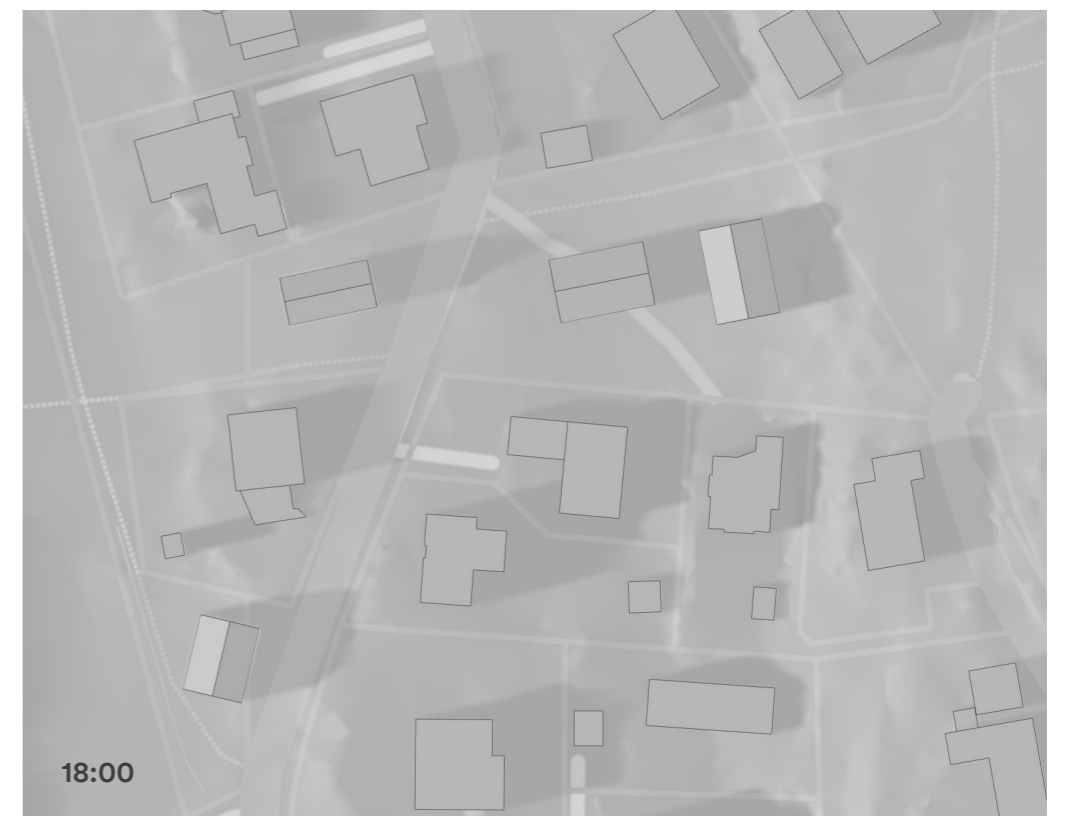
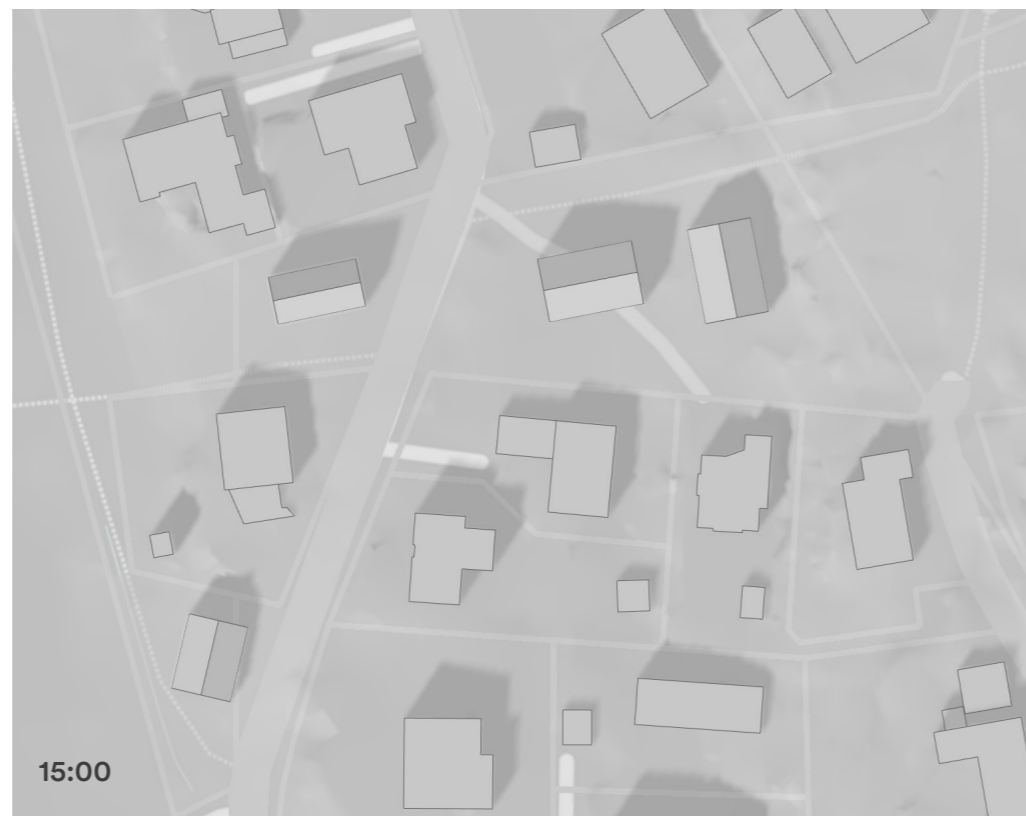
SKUGGSTUDIE - FÖRSLAG

FÖRSLAG
Sommarsolstånd 20 Juni

SKUGGSTUDIE - FÖRSLAG

FÖRSLAG
Höstdagjämning 22 September

DIREKT SOLLJUS

KRAV PÅ SOLLJUS & METOD

KRAV PÅ DIREKT SOLLJUS

Enligt Boverkets byggregler (BBR) gäller för bostäder att något rum eller någon avskiljbar del av ett rum där människor vistas mer än tillfälligt ska ha tillgång till direkt solljus, dock finns inget specifikt krav på antal timmar. Kravet gäller ej för studentbostäder under 35 m².

I BBR saknas definition för vilket datum, inom vilka tider på dygnet eller i vilken omfattning av direkt solljus som skall nå varje lägenhet.

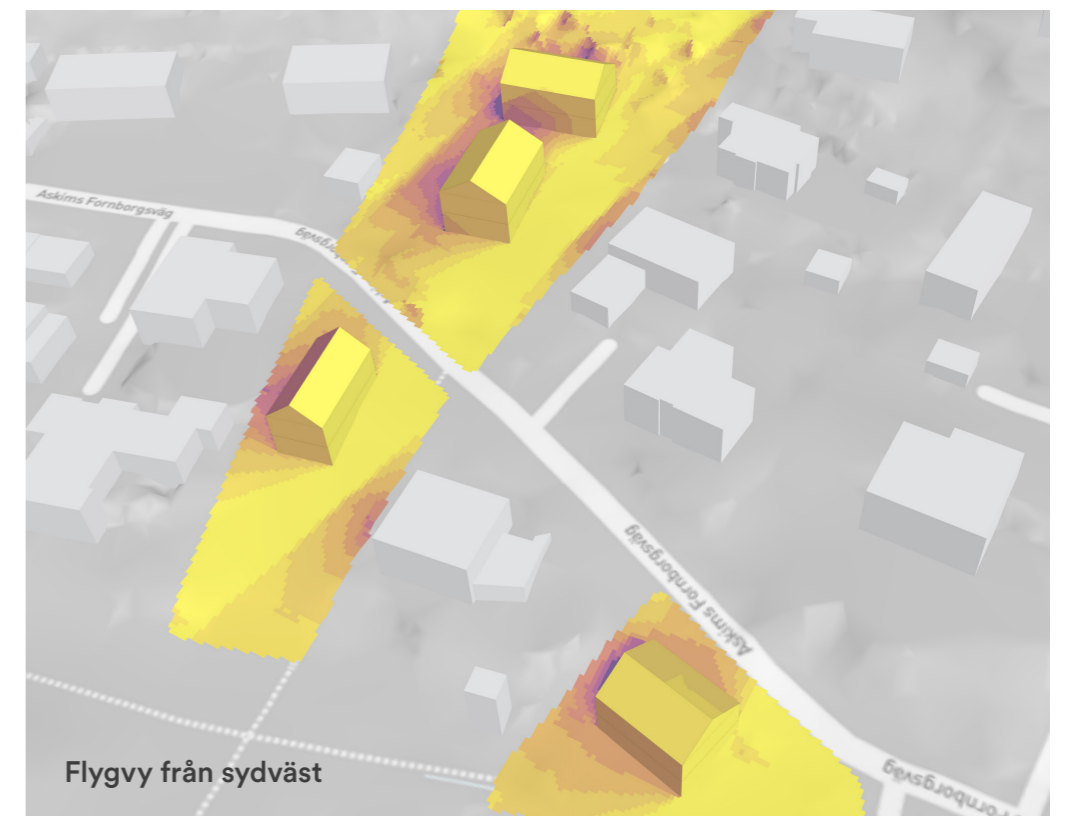
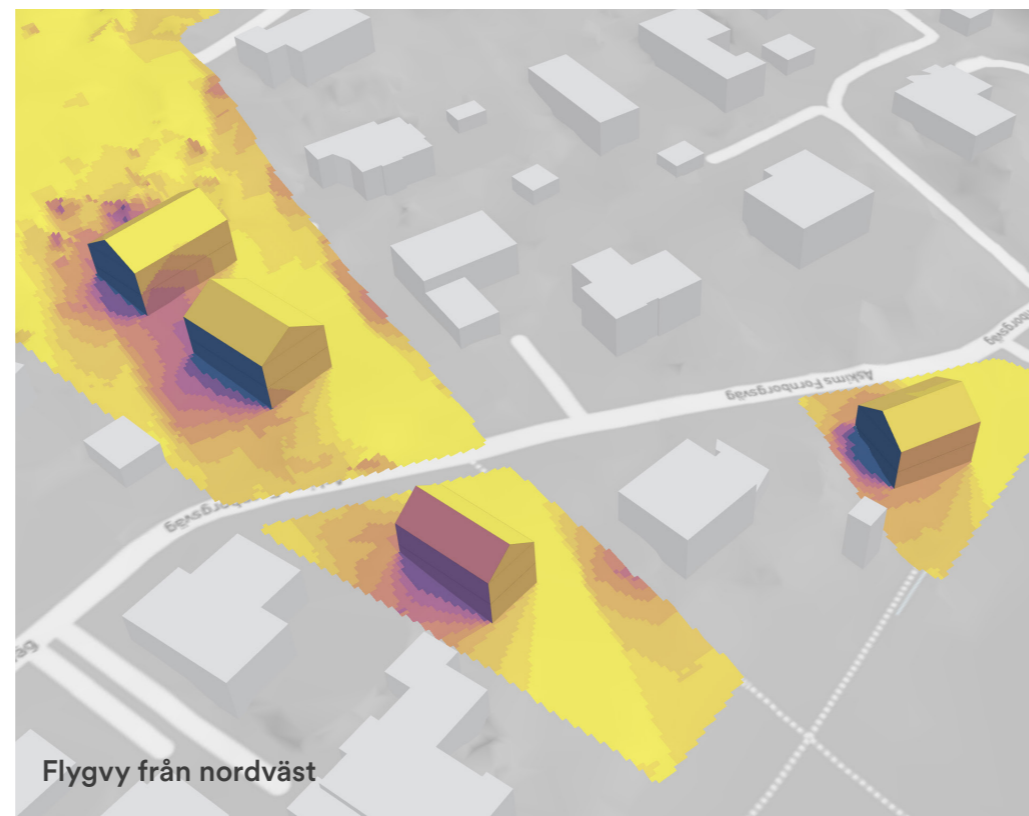
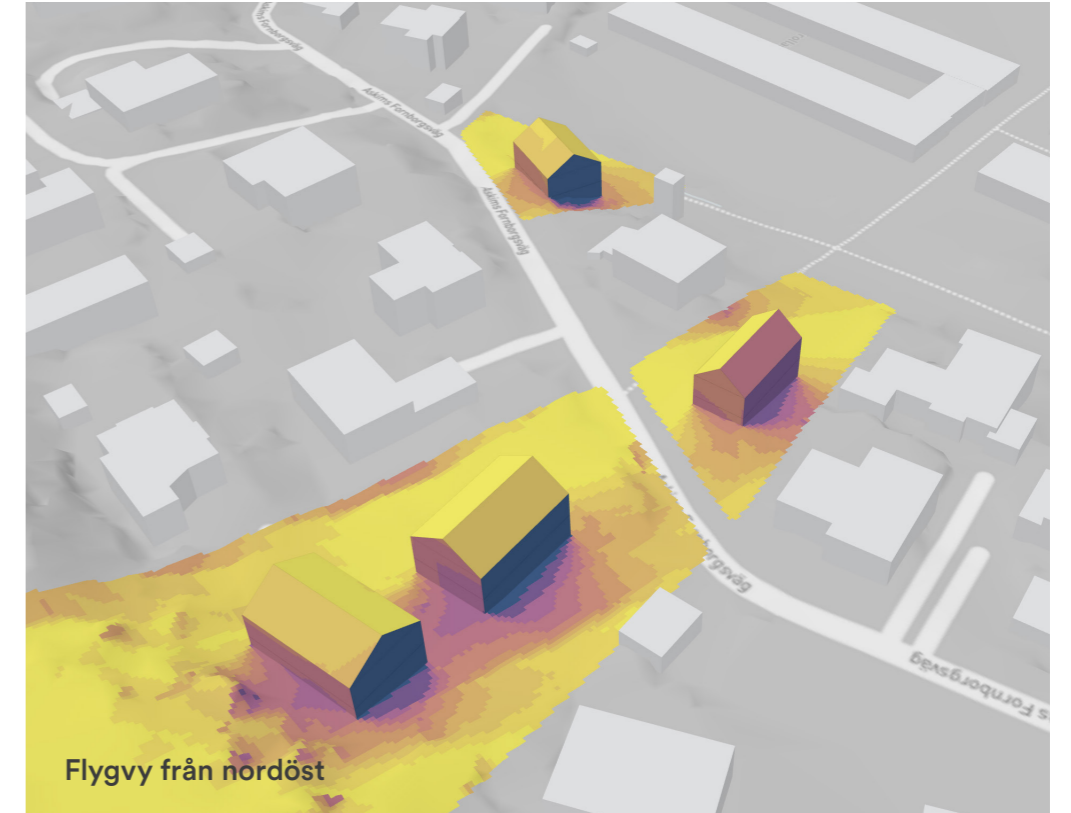
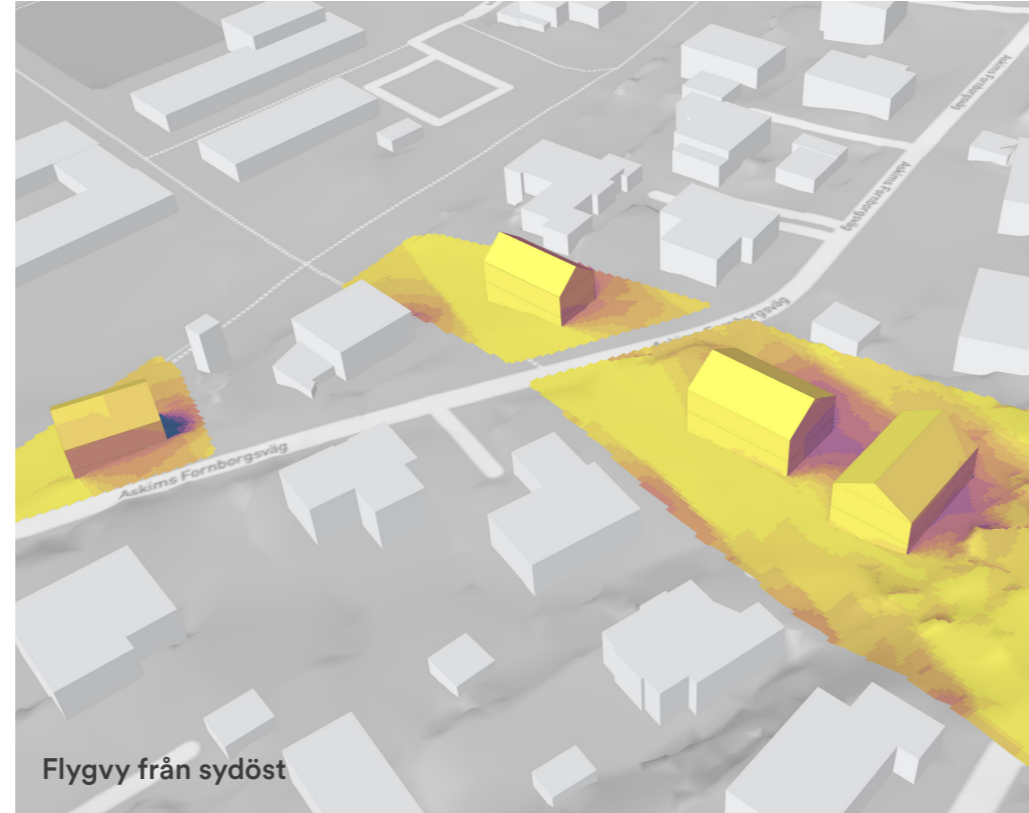
Enligt Göteborg Stads riktlinjer bör direkt solljus nå varje bostad minst 1 timme per dygn vid vårdagjämningen. Kravet gäller för nybyggnation.

METOD

Antalet solbelysta timmar beräknas på Vårdagjämningen (20 Mars) för hela områdets fasader. Den tillkommande bebyggelsen som förslaget innehåller samt landskap och den omgivande bebyggelse som kan tänkas påverka förslaget eller bli påverkad av tillkommande bebyggelse finns med i modellen. Träd utelämnas från beräkningen då mängden direkt solljus dessa skuggar under året påverkas i hög grad av lövverk som skiftar över årstiderna. Solljusberäkningen utförs i programmet Autodesk Forma.

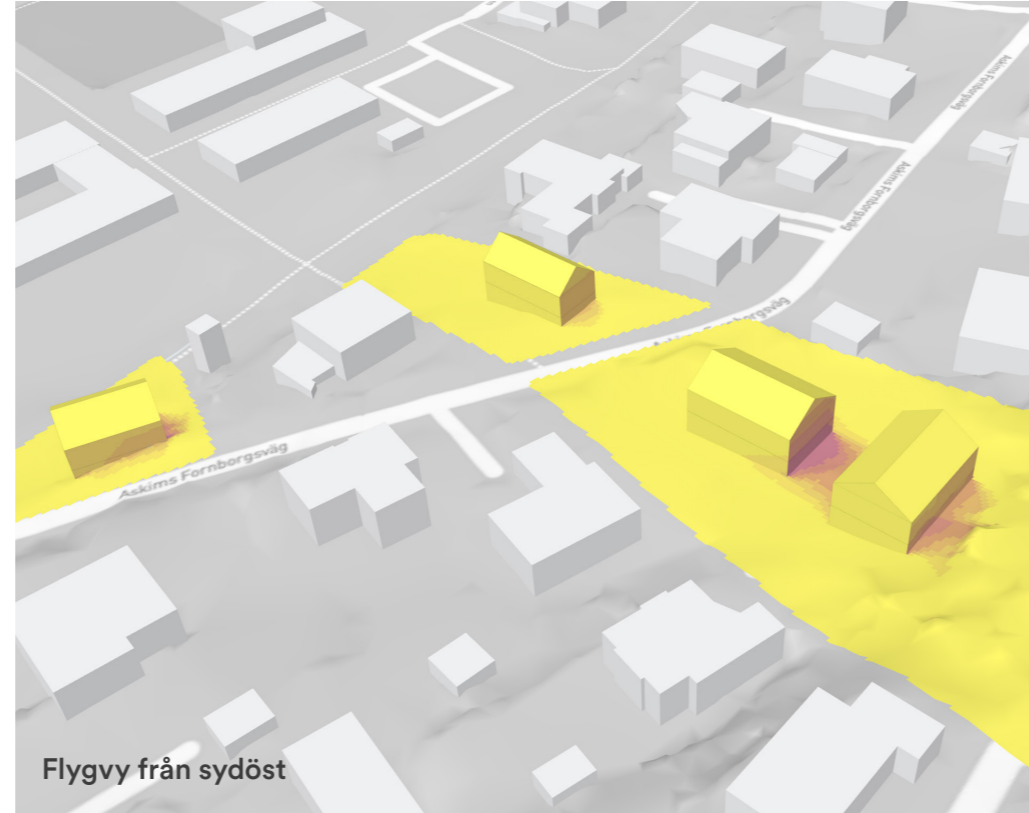
DIREKT SOLLJUS - FÖRSLAG

FÖRSLAG
Vårdagjämning 20 Mars

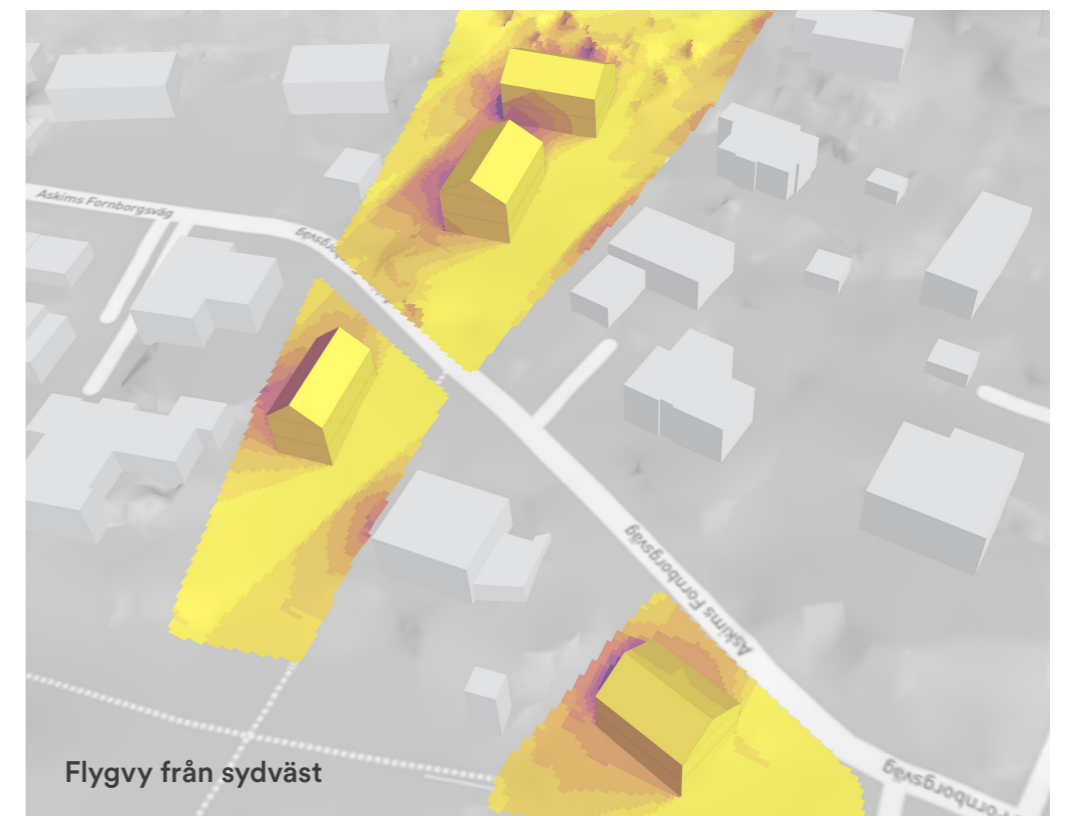
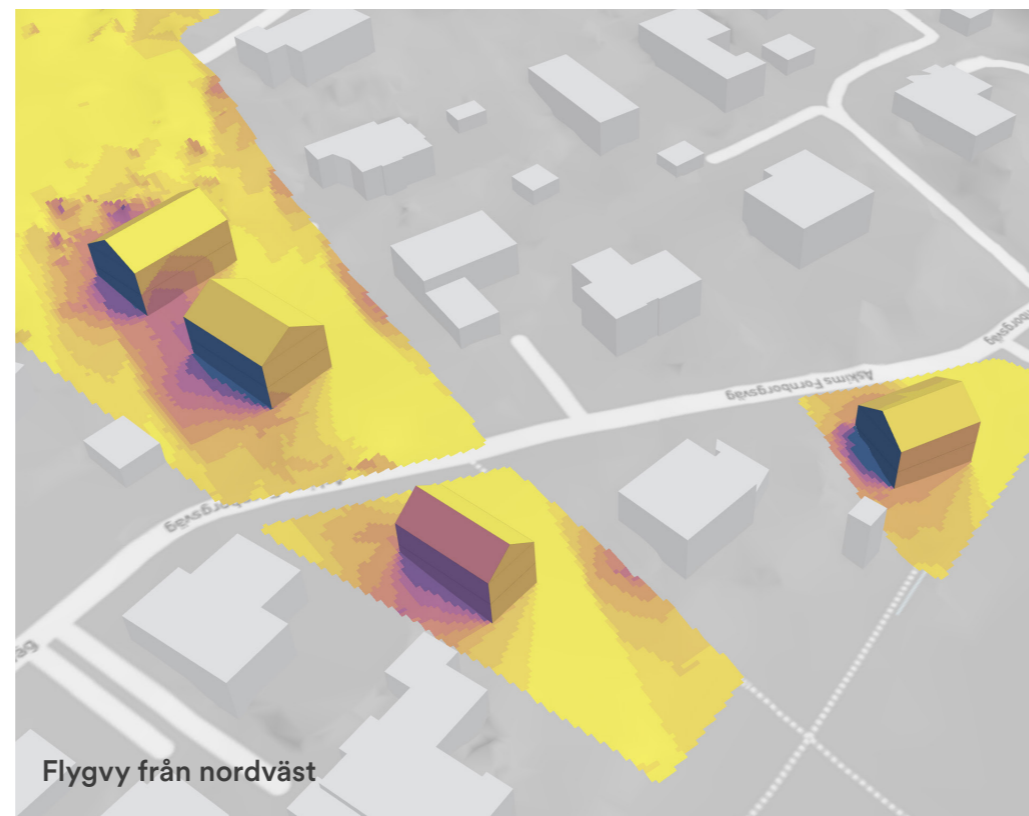
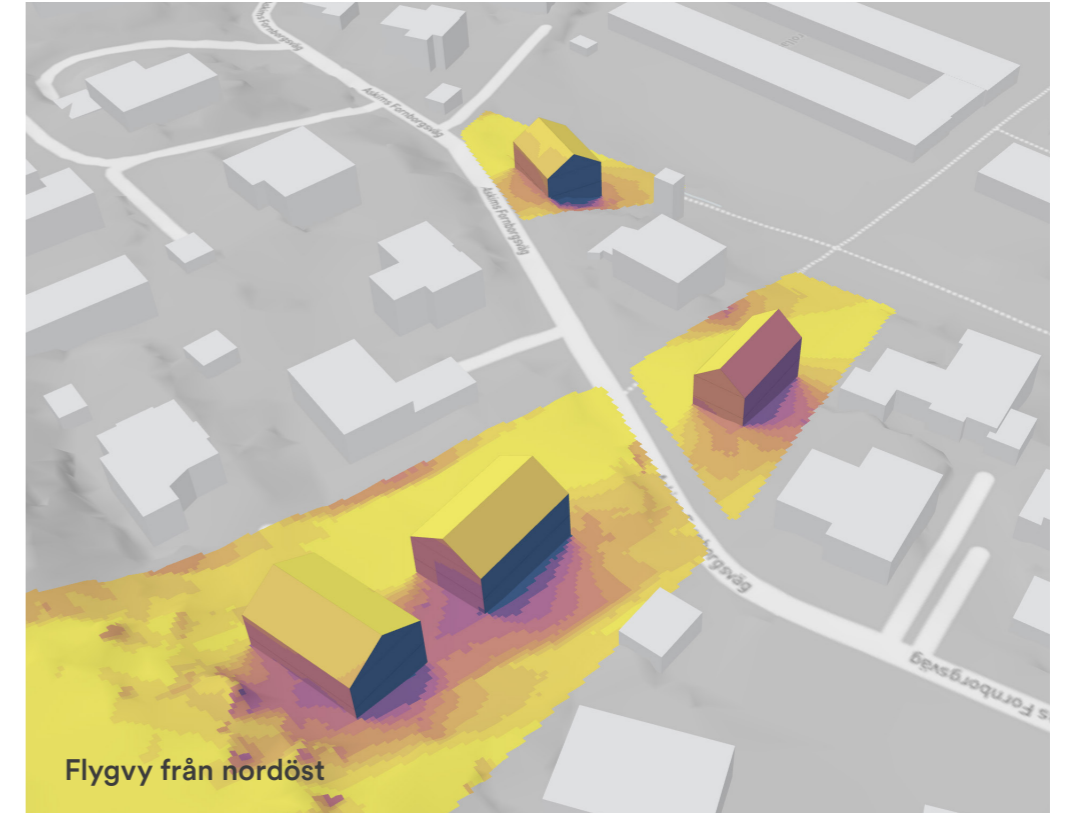
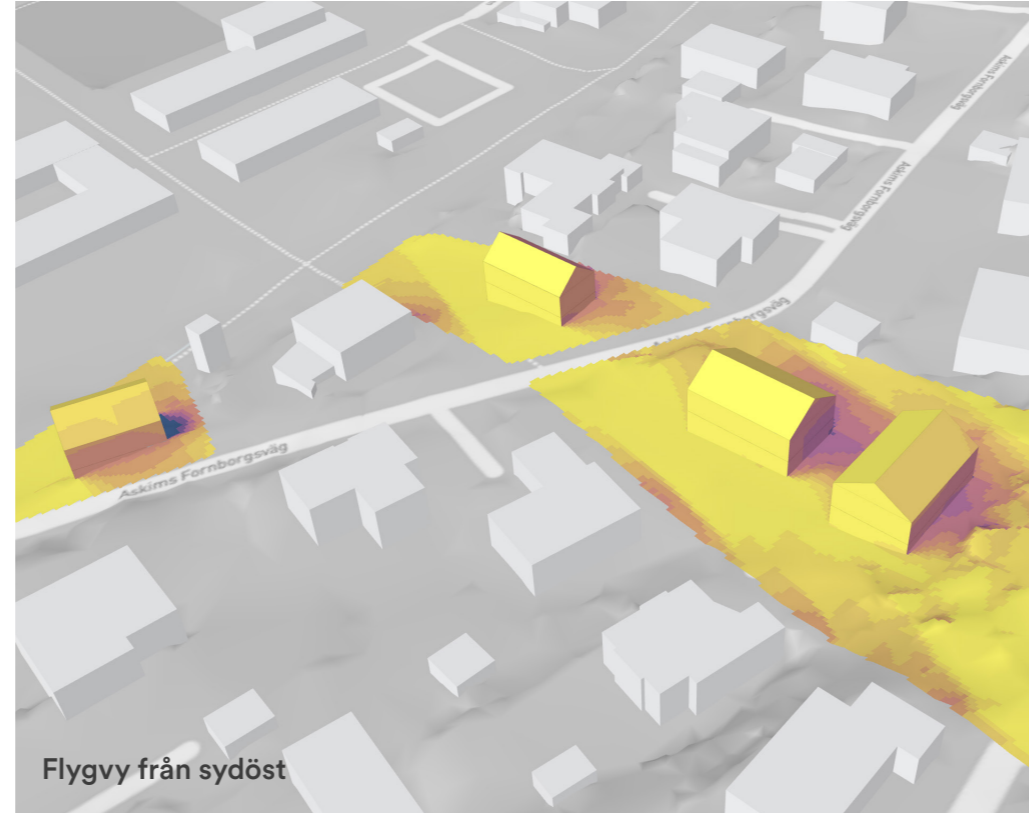
DIREKT SOLLJUS - FÖRSLAG

FÖRSLAG
Sommar solstånd 20 Juni

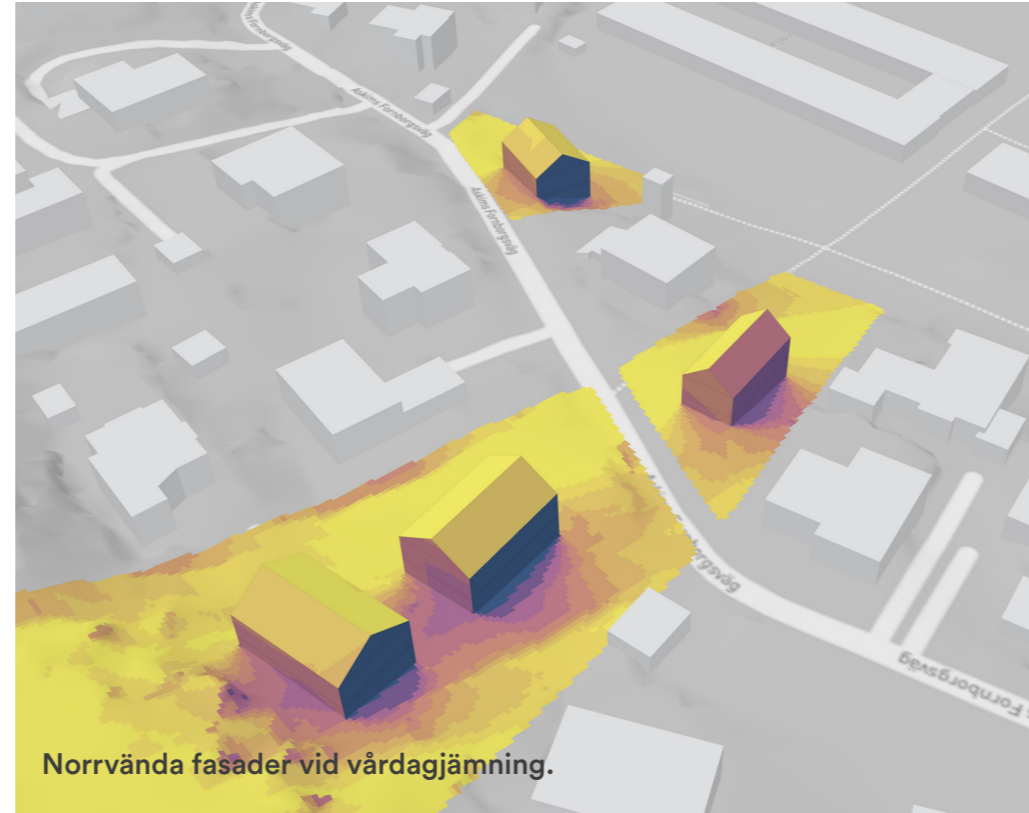
DIREKT SOLLJUS - FÖRSLAG

FÖRSLAG
Höstdagjämning 22 September

SLUTSATSER

Utredningen visar hur husens fasader vid vårdagjämningen är solljusbelysta längre än en timme per dag med undantag för vissa av husens norrvända gavlar och sidor. Vid sommarsolstånd den 20 juni nås även norrvända fasader av direkt solljus.

>1 >2 >3 >4 >5 >6 >7 >8 >9 >10 (timmar)

Källa: Simulering direkt solljus Autodesk Forma.

DAGSLJUSPOTENTIAL

METOD & ANVISNINGAR OM DAGSLJUS

DAGSLJUS POTENTIAL - VERTICAL SKY COMPONENT

Nya byggnader ska uppfylla krav i BBR om god tillgång till direkt dagsljus enligt avsnitt 6:322 Boverkets byggregler (2011:6). I planskedet analyseras förslaget med Vertical Sky Component (VSC) för att visa på förutsättningarna att uppfylla krav enligt BBR och påverkan på befintlig bebyggelse.

VSC-analysen visar hur mycket av ljuset från en jämnrå himmel som når en yta. Utifrån studien går det att lokalisera vilka bostäder som kan komma att kräva särskilda åtgärder för att uppnå kravet på dagsljus.

För de byggnader där VSC-simuleringen visar på kritiska dagsljusnivåer kan simulering av dagsljusfaktor utföras.

RIKTLINJER FÖR DAGSLJUS

Stadsbyggnadskontoret har tagit fram riktvärden för dagsljusstillgång VSC på fasad i bostadsbyggnader.

För Askim 30:1 gäller de riktlinjer som definierats för "Utanför mellanstaden" (enl. karta s. 22 Strategi för utbyggnads-planering Göteborg 2035 UP).

För alla bostadsbyggnader gäller att om:

- VSC < 25 %: Finns stor risk att loftgångar och balkonger inte är möjliga att bygga
- För bebyggelse "Utanför mellanstaden" gäller följande:
- VSC under 15 %: Bör inte tillåtas.

METOD

Studien är utförd i Autodesk Forma. Programmet analyserar VSC-värdet för en fasad (dagsljusfaktorn) utifrån en standardiserad himmelsmodell. VSC-beräkningen är oberoende av geografiskt läge, väderstreck eller årstider. Träd utelämnas från beräkningen då mängden dagsljus dessa ev. skuggar under året påverkas i hög grad av lövverk som skiftar över årstiderna.

Fältindelningen i Autodesk Forma är fast och överensstämmer i stora drag med Stadsbyggnadskontorets spann för önskad redovisning. En skillnad är att spannet 10-12 % samt 12-15 % redovisas utan uppdelning i Forma.

Att en fasadyta har låg tillgång till dagsljus behöver inte betyda att den är olämplig för bostadsändamål. Men i de fallen kommer de specifika bostäderna behöva studeras mer noggrant för att visa på att det går att genomföra föreslagen detaljplan med godkänd dagljusstillgång alternativt hur avsteg från riktlinjerna kan tillåtas för de aktuella bostäderna.

Våra riktvärden för acceptabla nivåer på VSC i bostadsprojekt är olika beroende på strukturen hos bebyggelsen och var i staden projektet är beläget.

I kvartersbebyggelse är förutsättningarna att få en god dagsljusstillgång sämre än för lamellhus och punkthus. I innerhörn i kvartersbebyggelse blir dagsljusstillgången ofta låg i de nedre våningarna. VSC-värden mellan 10 – 15 % är vanligt förekommande i de nedersta våningarna vid hög bebyggelse och små gårdar. Kvartersbebyggelsen har andra fördelar då kvartersstrukturen till exempel ger innergårdar som innebär skydd mot buller och luftföroreningar. Därför accepteras lägre VSC i kvartersbebyggelse jämfört med lamellhus och punkthus.

Indelningen i olika områden i staden följer utbyggnadsplaneringen enligt [Strategi för utbyggnadsplanering Göteborg 2035, UP](#), se karta sidan 22.

Riktvärde för acceptabel dagsljusstillgång VSC på fasad i bostadsbyggnader

För alla bostadsbyggnader gäller att om:

- VSC < 25 %: Finns stor risk att loftgångar och balkonger inte är möjliga att bygga

För bebyggelse i hela staden i form av *lamellhus eller punkthus* gäller att:

- VSC under 15 %: Bör inte tillåtas

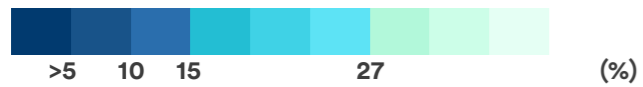
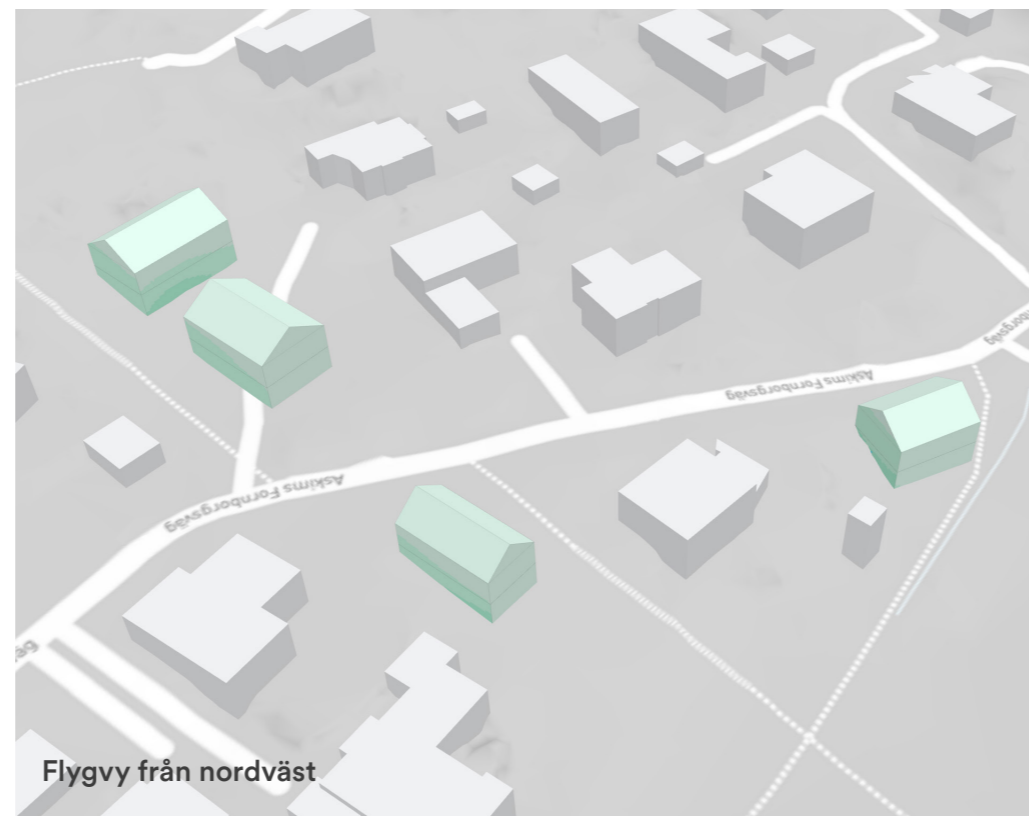
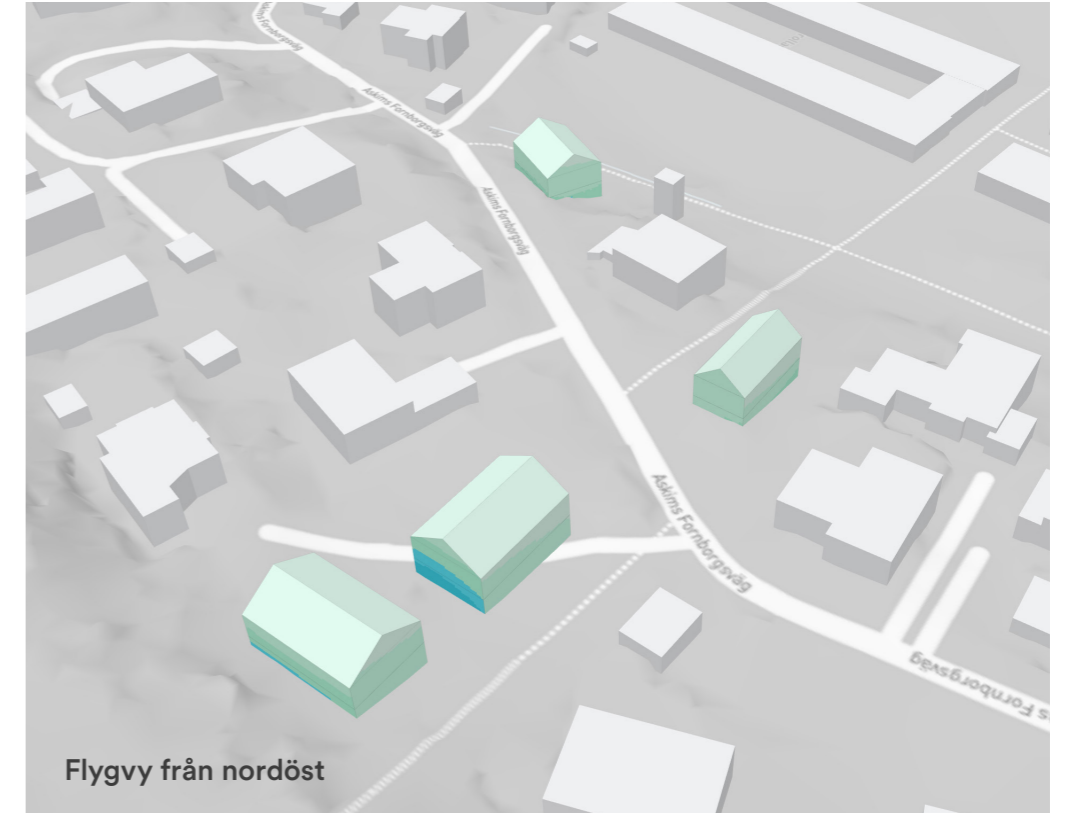
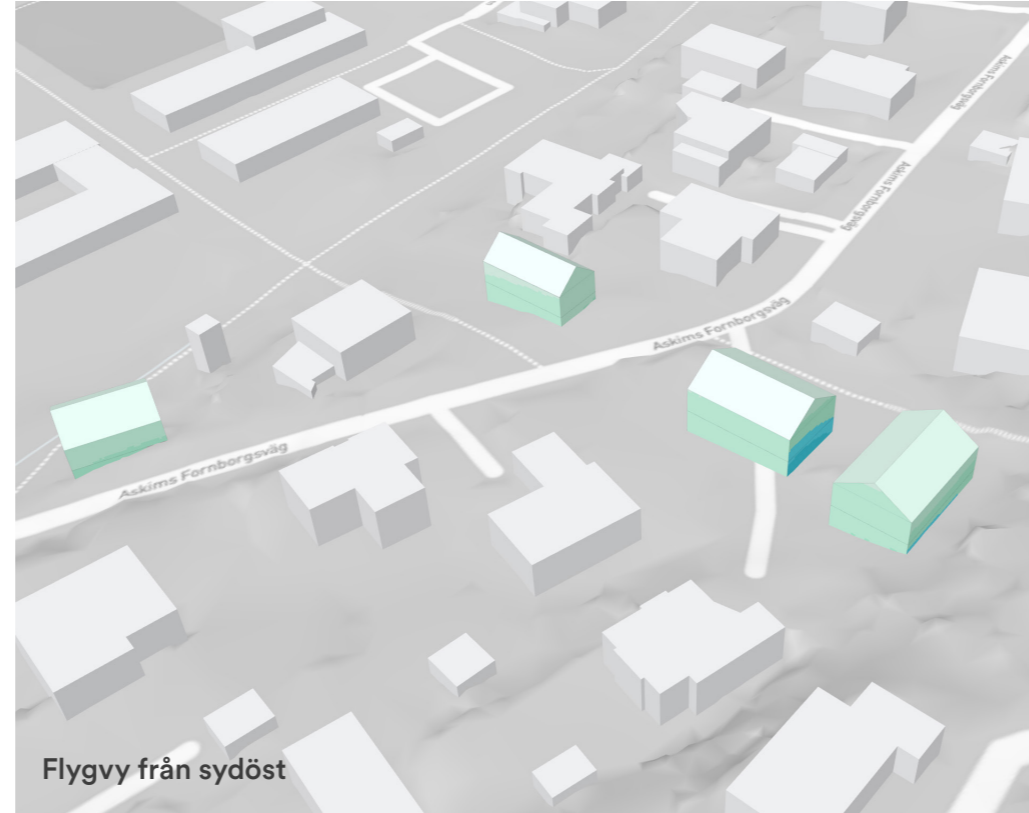
För bebyggelse i *kvarter* gäller olika värden i olika delar av staden definierade i utbyggnadsplaneringen UP:

- *Innerstaden inklusive Älvstaden samt kraftsamlingsområden*
  - VSC under 10 %: Bör inte tillåtas
  - VSC under 12 %: Bör endast tillåtas på mindre ytor av fasaden
- *Utvidgad innerstad och prioriterade utbyggnadsområden*
  - VSC under 10 %: Bör inte tillåtas
  - VSC under 15 %: Bör endast tillåtas på mindre ytor av fasaden.
- *Övriga mellanstaden*
  - VSC under 10 %: Bör inte tillåtas
  - VSC under 15 %: Bör endast tillåtas i hörn i byggnadernas nedre våningsplan.
- *Utanför mellanstaden*
  - VSC under 15 %: bör inte tillåtas.

DAGSLJUSPOTENTIAL - FÖRSLAG

RESULTAT

De tillkommande husen har god tillgång till dagsljus och får en dagsljuspotential på över 25% på alla fasader utom en. Fasaden med lägre VSC-nivå är en norrvänd gavel som hamnar relativt nära det nordligaste av de tillkommande husen, denna håller sig dock fortfarande över VSC-nivåer på 15%.

Källa: Simulering dagsljuspotential, Autodesk Forma.